

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.), zwanej dalej w skrócie K.p.a. oraz art. 63 ust. 1, ust. 4, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), zwanej dalej w skrócie ustawą ooś, po rozpatrzeniu wniosku: Qair Polska Sp. z o.o. (wcześniej: Quadran Polska Sp. z o.o.), ul. Wagonowa 2c, 53-609 Wrocław z dnia 31 października 2019 r. (data wpływu do tut. Urzędu 6 listopada 2020 r.), o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Elektrownia fotowoltaiczna Lipa” zlokalizowanej na działkach nr ew. 6, 7, 8, 11 i 13 obręb Lipa, gmina Bircza, powiat przemyski, województwo podkarpackie, a także uwzględniając opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Przemyślu

postanawiam

I. Nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Elektrownia fotowoltaiczna Lipa” zlokalizowanej na działkach nr ew. 6, 7, 8, 11 i 13 obręb Lipa, gmina Bircza, powiat przemyski, województwo podkarpackie, w tym oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, tj. oceny wymaganej art. 6.3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

II. Nałożyć obowiązek sporządzenia Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla ww. przedsięwzięcia w zakresie przewidzianym w art. 66, bez ust. 1 pkt: 10 i 10 a ustawy ooś;

III. Ponadto w Raporcie należy:

1. Zawrzeć opis planowanego przedsięwzięcia, w szczególności charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w czasie jego realizacji i eksploatacji (wszystkie działania towarzyszące i powiązane z przedsięwzięciem), w tym:
 - a) przedstawić parametry ogniw fotowoltaicznych (i ich układów);
 - b) przedstawić rodzaj zastosowanych transformatorów (olejowe, czy żywiczne);
 - c) przedstawić powierzchnię zajmowaną przez przedsięwzięcie, drogi dojazdowe i zaplecza budowy;
 - d) jednoznacznie określić potrzebę i sposób grodzenia i oświetlenia terenu objętego przedsięwzięciem;
 - e) przedstawić sposób połączenia farmy fotowoltaicznej z istniejącą siecią elektroenergetyczną,

f) przedstawić konieczność ewentualnej wycinki drzew i krzewów, itp.

Powyższe informacje należy przedstawić również graficznie.

2. Zawrzeć opisowe i graficzne przedstawienie stref możliwego oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (wraz z podaniem kryteriów, w oparciu o które te strefy wyznaczono).
3. Ująć identyfikację i ocenę (w tym z wykorzystaniem literatury tematu) wszystkich zagrożeń środowiska przyrodniczego związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia.
4. Zawrzeć opis wszystkich elementów przyrodniczych środowiska, objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, w tym:
 - a) opis elementów przyrodniczych środowiska, który winien zostać wykonany w oparciu o aktualne dane przyrodnicze, a w przypadku ich braku o wyniki badań oraz inwentaryzacji przyrodniczej, którą należy przeprowadzić w sposób oraz terminie pozwalającym na zidentyfikowanie wszystkich elementów przyrodniczych, przy zastosowaniu naukowych metod badawczych. Opisu elementów przyrodniczych należy dokonać w stopniu szczegółowości pozwalającym na dostarczenie danych mogących stanowić podstawę do dokonania analizy i oceny wpływu tego rodzaju przedsięwzięć. Należy przedstawić charakter stwierdzeń poszczególnych taksonów i ich siedlisk, ich liczebność, wskazać miejsca rozrodu, lęgów, żerowania, migracji, itp. oraz wykorzystanie i znaczenie omawianego terenu dla zidentyfikowanych gatunków. Zebrane dane (ilościowe i jakościowe) przedstawić w formie tekstowej i graficznej. Zwaloryzować pod względem przyrodniczym badany teren. Zakres przestrzenny inwentaryzacji powinien być dostosowany nie tylko do skali i zasięgu oddziaływań samego przedsięwzięcia, ale również do oddziaływań skumulowanych, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją lub funkcjonowaniem innych przedsięwzięć;
 - b) przedstawić metodykę prowadzenia prac terenowych, daty wizyt w terenie, porę dnia, czas trwania, warunki pogodowe panujące podczas inwentaryzacji oraz informacje o wszelkich innych czynnikach mających wpływ na wyniki inwentaryzacji i pozwalających na weryfikację prawidłowości jej przeprowadzenia i wiarygodności uzyskanych wyników,
 - c) opisowo i graficznie przedstawić zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, w obrębie którego dokonano opisu elementów przyrodniczych, wraz ze wskazaniem sposobu jego wyznaczenia.
5. Zawrzeć diagnozę wszystkich możliwych oddziaływań (pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio-, długoterminowych, stałych i chwilowych) generowanych przez przedmiotowe przedsięwzięcie na poszczególne elementy przyrodnicze i ich skutków, przeprowadzoną z wykorzystaniem stosownej literatury tematu.
6. Dokonać opisu wariantowania przedmiotowego przedsięwzięcia, szczególnie w aspekcie lokalizacji, jak i osiągnięcia celu. Należy przedstawić racjonalne i rzetelne kryteria wyboru wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Dla analizowanych wariantów należy określić wielkość ich oddziaływań na środowisko. Przedstawić rzetelny opis braku podejmowania przedsięwzięcia wraz ze środowiskowymi skutkami.

7. Zawrzeć analizę wpływu realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia oraz jego wariantów na występujące na obszarze objętym ww. przedsięwzięciem oraz w zasięgu możliwego oddziaływania elementy przyrodnicze, w tym przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Pogórze Przemyskie PLB180001, integralność tego obszaru i spójność sieci Natura 2000 oraz przyrodę i krajobraz Parku Krajobrazowego Pogórze Przemyskie, ustawowe cele powstania Parku Krajobrazowego i pełnione przez niego funkcje oraz cele szczególne. Szczególną uwagę zwrócić na wpływ przedsięwzięcia na krajobraz. Należy również odnieść się do zakazów obowiązujących w granicach tego Parku Krajobrazowego.
8. Zdefiniować i poddać analizie wszystkie przedsięwzięcia zrealizowane i planowane (nie tylko te o podobnym charakterze) mogące oddziaływać w sposób skumulowany. Należy określić strefę oddziaływania skumulowanego i podać kryteria, w oparciu o które ją wyznaczono. Wskazać wszystkie elementy przyrodnicze, w stosunku do których mogą wystąpić oddziaływania skumulowane. Do oddziaływań skumulowanych należy zaliczyć również istnienie innych przedsięwzięć, zarówno obecnych, jak i planowanych, które wspólnie z przedmiotowym przedsięwzięciem mogą powodować kumulację oddziaływań na elementy przyrodnicze – dotyczy to również przedsięwzięć realizowanych przez inne podmioty oraz przedsięwzięć o innym charakterze. Wyszczególnić wszystkie przedsięwzięcia, które wzięto pod uwagę dokonując oddziaływania skumulowanego.
9. Przedstawić działania minimalizujące wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze oraz ocenę ich efektywności, z wykorzystaniem literatury tematu. Należy wskazać sposób realizacji wszystkich działań minimalizujących dla poszczególnych elementów przyrodniczych, sposób ten ma mieć charakter szczegółowego, nie budzącego wątpliwości i eliminującego dowolność w interpretacji co do wykonania instruktażu.
10. Przedstawić wpływ oddziaływania akustycznego planowanych do zainstalowania urządzeń, w tym stacji transformatorowej i elektroenergetycznej, uwzględniając istniejącą i potencjalnie możliwą do powstania najbliższą zabudowę mieszkaniową.
11. Dokonać oceny promieniowania elektromagnetycznego wytwarzanego przez planowane do zainstalowania urządzenia oraz wpływ oddziaływania ww. promieniowania na zdrowie ludzi ze szczególnym uwzględnieniem najbliższej zabudowy mieszkaniowej.
12. Zawierać identyfikację jednolitych części wód powierzchniowych (dalej JCWP) zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 poz. 1911 ze zm.), znajdujących się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia; należy określić ich status, stan, wskazać wyznaczone cele środowiskowe oraz ocenę ryzyka ich nieosiągnięcia i ewentualne derogacje.
13. Przedstawić diagnozę wszystkich czynników oddziaływania wynikających z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na znajdujące się w wyznaczonym zasięgu oddziaływania JCWP, ocenę ich istotności oraz propozycję adekwatnych do tych czynników działań minimalizujących i kompensujących negatywny wpływ inwestycji.
14. Ze względu na lokalizację przedsięwzięcia na terenie łąk kośnych położonych w całości na terenie obszaru chronionego OSO Pogórze Przemyskie PLB180001, dla którego celem środowiskowym, ujętym w Załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia, jest m.in. utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony gatunków ptaków zależnych od wód, stanowiących przedmioty ochrony w tym obszarze, w tym m.in. dla orlika krzykliwego (w treści celów środowiskowych błędnie wymieniono orlika grubodziobego) wymagane jest zachowanie ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień

liściastych, dla derkacza zaś wymagane jest zachowanie uwilgotnienia i wykluczenie odwadniania wilgotnych i podmokłych łąk, należy wnikliwie przeanalizować wpływ realizacji i eksploatacji zamierzenia inwestycyjnego na możliwość osiągnięcia ww. celu środowiskowego z uwzględnieniem wszystkich gatunków, których cel ten dotyczy, wykorzystując w tym celu dane terenowe i/lub literaturowe wraz z podaniem ich źródła. W ocenie oddziaływania w szczególności należy uwzględnić wpływ wieloletniej eksploatacji przedsięwzięcia (i wiążącego się z nią zajęcia terenu o powierzchni około 35 ha przez zespoły paneli fotowoltaicznych) na lęgi i żerowisko ww. gatunków ptaków zależnych od wód, w szczególności orlika krzykliwego oraz derkacza.

15. Na podstawie wskazanej w pkt 14 analizy wpływu na obszar chroniony należy zamieścić propozycję adekwatnych działań minimalizujących wpływ inwestycji, w szczególności na etapie eksploatacji, na ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego wyznaczonego dla tego obszaru.
16. Ponadto należy przeprowadzić analizę oddziaływań skumulowanych na ww. obszar chroniony, w związku z realizacją, a w szczególności eksploatacją, wszystkich istniejących i planowanych do realizacji w zasięgu oddziaływania przedmiotowego zadania działań i przedsięwzięć, których oddziaływania na ww. obszar chroniony i wyznaczony dla niego cel środowiskowy mogą się kumulować (przede wszystkim należy uwzględnić planowaną do budowy w promieniu ok. 2,5 km w kierunku południowym przez QAIR Polska Sp. z o.o. farmę fotowoltaiczną „Brzeżawa” na powierzchni do 72,23 ha, z powodu której łączna zabudowa panelami fotowoltaicznymi wraz z przedmiotowym przedsięwzięciem zajmie powierzchnię przekraczającą 107 ha).
17. Należy także zamieścić propozycję racjonalnych wariantów alternatywnych w oparciu o powyższe analizy, a następnie ocenę ich wpływu na ww. obszar chroniony (przede wszystkim rozważyć lokalizację farmy fotowoltaicznej w jak największym stopniu poza granicami tego obszaru), celem wyłonienia wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem dokonanego wyboru.
18. Należy również wykazać, że istniejące na terenie objętym zakresem inwestycji urządzenia melioracji wodnych pozostaną sprawne, a stosunki wodne na działkach przyległych zachowane w trakcie każdego z etapów związanych z realizacją, eksploatacją i likwidacją przedsięwzięcia.

Uzasadnienie

W dniu 6 listopada 2019 r. do Wójta Gminy Bircza wpłynął wniosek Quadran Polska Sp. z o.o. (obecnie Qair Polska Sp. z o.o.), ul. Wagonowa 2c, 53-609 Wrocław, działającego za pośrednictwem Rafała Odrobińskiego, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Elektrownia fotowoltaiczna Lipa” zlokalizowanej na działkach nr ew. 6, 7, 8, 11 i 13 obręb Lipa, gmina Bircza, powiat przemyski, województwo podkarpackie.

Po zapoznaniu się z treścią wniosku oraz sprawdzeniu jego kompletności Wójt Gminy Bircza, działając na podstawie art. 64 § 2 ustawy K.p.a. pismem z dnia 12 listopada 2019 r. wezwał Wnioskodawcę do usunięcia braków wniosku.

Wnioskodawca pismem z dnia 2 grudnia 2019 r. (data wpływu do Urzędu 4 grudnia 2019 r.) uzupełnił wcześniej złożony wniosek.

W związku z powyższym zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Działając zgodnie z art. 64 ustawy o oś Wójt Gminy Bircza na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu oraz do PGW Wody Polskie z wnioskiem w sprawie wydania opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Postanowieniem nr WOOŚ.4220.13.14.2019.PW.6 z dnia 20 grudnia 2019 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał opinię co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, w tym sporządzenia raportu oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W opinii znak: PSNZ.4610-32/19 z dnia 24 grudnia 2019 r. (data wpływu do Urzędu 30 grudnia 2019 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu stwierdził pod względem higieniczno-sanitarnym istnienie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, jednocześnie wskazał na jego zakres.

KP PGW Wody Polskie kilkakrotnie pismami z dnia: 31 grudnia 2019 r., 5 marca 2020 r. i 10 lipca 2020 r. wezwało stronę do uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia i wyznaczyło nowy termin rozpatrzenia wniosku w sprawie wyrażenia opinii w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji.

W dniu 5 czerwca 2020 r. do Urzędu Gminy w Birczy wpłynęło pismo Wnioskodawcy dotyczące zmiany nazwy spółki.

W dniu 29 września 2020 r. do Urzędu Gminy w Birczy wpłynęło pismo Wnioskodawcy dotyczące uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia.

PGW Wody Polskie postanowieniem nr RZ.ZZŚ.3.436.207.2019.KP z dnia 15 października 2020 r. stwierdził, że dla niniejszego przedsięwzięcia przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane, określił również zakres Raportu.

Po zasięgnięciu ww. opinii Wójt Gminy Bircza uznał, że dla realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wymaga się przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko, której elementem jest sporządzenie Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie opisanym w niniejszym postanowieniu.

Z uwagi na charakter wnioskowanego zamierzenia ustalono, że należy je zaliczyć do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), tj. „zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1

pkt 1-3 tej ustawy”. Tym samym przedmiotowe przedsięwzięcie należy zakwalifikować do grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś, których realizacja, zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia planowana jest budowa farmy fotowoltaicznej, o mocy do 70 MW, na powierzchni do ok. 103 ha, na terenie działek o nr ew.: 6,7,8,11 i 13, obręb Lipa, gmina Bircza, powiat przemyski.

Farma fotowoltaiczna składać się będzie z następujących elementów, m.in.:

- wolnostojących stalowych konstrukcji wsporczych z panelami fotowoltaicznymi, o łącznej mocy nie przekraczającej 70 MW;
- inwerterów;
- rozdzielnic polowych niskiego napięcia;
- elektroenergetycznych linii kablowych średniego i niskiego napięcia oraz telekomunikacyjnych;
- do 36 kontenerowych stacji transformatorowych SN/nn, o powierzchni zabudowy do ok. 40 m² każda i łącznej mocy do 70 MVA;
- stacji elektroenergetycznych (GPO) WN/SN o max. powierzchni zabudowy do ok. 2500 m² każda i łącznej mocy do 70 MVA oraz linii elektroenergetycznej WN;
- ogrodzenia i oświetlenia farmy;
- dróg wewnętrznych i placu parkingowego;
- instalacji dozoru i monitoringu,
- innych niezbędnych urządzeń, niezbędnych do funkcjonowania farmy fotowoltaicznej, tj. m.in.: układów pomiarowo-zabezpieczających, instalacji: odgromowych, przepięciowych przeciwpożarowych).

Teren projektowanego przedsięwzięcia będzie ogrodzony, oświetlony i monitorowany. Dojazd do farmy fotowoltaicznej będzie możliwy poprzez wybudowane zjazdu z istniejących dróg. Wewnętrzny układ drogowy posiadać będzie formę dojazdu do poszczególnych stacji transformatorowych oraz GPO. Całość układu drogowego projektowana jest do wykonania o nawierzchniach półprzepuszczalnych, tj. z kruszywa łamanego. Panele fotowoltaiczne zostaną zamocowane na wolno stojących stołach montażowych. Podłoże pod panelami zostanie rozplantowane, zawałowane. Na gruncie pod rzędami paneli i pomiędzy nimi umożliwiona będzie spontaniczna sukcesja rodzimych gatunków roślin.

Przedsięwzięcie planowane jest do zrealizowania w granicach:

- Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego (dalej PK Pogórza Przemyskiego), funkcjonującego na mocy uchwały Nr XXXIX/792/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego (t.j. Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2013 r., poz. 3605, ze zm.);

- obszaru specjalnej ochrony ptaków Pogórze Przemyskie PLB180001 (dalej OSOP Pogórze Przemyskie), funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133, ze zm.);
- obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Przemyska PLH180012 (dalej: OZW Ostoja Przemyska) – część działki o nr ewidencyjnym 6/77;
- fragmentarycznie w granicach korytarz ekologicznego – Główny Korytarz Południowy, w częściach GKPd-1A Góry Słonne i GKPd-1B Pogórze Przemyskie, wyznaczonego w Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., 2005), zaktualizowanym w latach 2010 – 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 ww. uchwały w sprawie Parku Krajobrazowego Pogórze Przemyskiego, na obszarze Parku zakazuje się, m.in.: realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, tj. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego.

W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia, w naturalno-kulturowy krajobraz rolniczy zostanie wprowadzony element o charakterze przemysłowym. Farma fotowoltaiczna ma powstać w rozległym terenie otwartym, na stoku, stanowić będzie sztuczną, technologiczną dominantę w tym krajobrazie, co może spowodować utratę waloru, dla którego teren ten został objęty ochroną w postaci parku krajobrazowego. Realizacja przedsięwzięcia może uniemożliwić zachowanie niektórych szczególnych cech przyrodniczych krajobrazu na tym terenie i w rejonie przedsięwzięcia oraz spowodować zmianę krajobrazu, zakłócić jego harmonię, co będzie sprzeczne z głównym celem ochrony parku krajobrazowego, jakim jest ochrona walorów krajobrazowych.

W OSOP Pogórze Przemyskie występuje co najmniej 29 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bocian czarny, dzięcioł biało-grzbiety (PCK), orlik krzykliwy (PCK), orzeł przedni (PCK), puchacz (PCK), puszczyk uralski (PCK), trzmielojad; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, derkacz, dzięcioł czarny, gąsiorek, muchołówka białoszyja, muchołówka mała.

Z danych gromadzonych przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w ramach powstającego Atlasu Ssaków Polski wynika, iż w polach atlasowych obejmujących teren planowanego przedsięwzięcia odnotowano obecność wilka, rysia i niedźwiedzia. Obecność niedźwiedzia w tym terenie potwierdzają również szkody wyrządzone wśród zwierząt gospodarskich przez te drapieżniki (w miejscowości Lipa odnotowano 2 zgłoszenia szkody w latach 2017 – 2018).

Jak wynika z danych będących w posiadaniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie w obrębie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie obserwowano orlika krzykliwego oraz trzmielojada. W odległości do ok. 1,5 km od rozpatrywanej lokalizacji instalacji fotowoltaicznej obserwowano parę orlików w siedlisku lęgowym. Dane przyrodnicze uzyskane na potrzeby przygotowania planu zadań ochronnych dla OSOP Pogórze Przemyskie wskazują, na występowanie w obrębie części działek przeznaczonych pod zainwestowanie derkacza.

Działki inwestycyjne znajdują się w terenie eksponowanym, otwartym (użytki zielone), o zróżnicowanej konfiguracji, z występującą mozaiką zadrzewień śródpolnych, w sąsiedztwie kompleksu leśnego. Położone są w obrębie dwóch równoległych odnóg bezmiennego wzniesienia, pomiędzy którymi znajduje się zalesiona dolina niewielkiego potoku, stanowiącego lewobrzeżny dopływ Lipki. W Karcie informacyjnej przedsięwzięcia wskazano, iż do najważniejszych cech miejscowego środowiska należy znaczne zróżnicowanie wysokości i silnie rozwinięta granica pomiędzy terenami otwartymi, a przyległymi kompleksami leśnymi, co sprzyja penetracji terenu przez duże ssaki. Szczytowe części polan stanowią bardzo dogodne środowiska łowów ptaków szponiastych. Wskazano, iż w czasie wizyty terenowej obserwowano tu myszołowy, pustułki, a w sezonie lęgowym należy spodziewać się orlika krzykliwego.

W chwili obecnej omawiany teren pozbawiony jest tego typu obiektów o charakterze przemysłowym, jak również zwartej zabudowy kubaturowej, czy rozwiniętej infrastruktury drogowej. Takie cechy krajobrazu powodują, iż stanowi on cenne siedlisko dla szeregu gatunków, w tym ptaków szponiastych. Należy podkreślić, że o ile gatunki ptaków, takich jak orlik krzykliwy, jako terenów lęgowych wymagają obecności kompleksów leśnych, o tyle kluczowa jest dla występowania tych gatunków obecność w sąsiedztwie lasów terenów otwartych, które stanowią miejsca ich żerowania. Żerowiskiem orlika są tereny otwarte (łąki, pastwiska, nieużytki, itp.), z reguły przylegające do lasu, gdzie znajduje się gniazdo – takie warunki występują w tej części miejscowości Lipa, w której planowana jest realizacja przedsięwzięcia. Łowiska samców orlika krzykliwego, są przeważnie oddalone o ok. 2 – 3 km od gniazda. Natomiast samice polują z reguły w obrębie terenu bezpośrednio przylegającego do lasu gniazdowego (Szeller i in., 2001 r., Verhalten des Schreiadlers *Aquila pomarina*, Acta Ornithoecologica 4, x 75-236, Meyburg i in. 2006 r., GPS satellite tracking of Lesser Spotted Eagles *Aquila pomarina*: home range and territorial behaviour in the breeding area. Vogelwelt 127, 127-144). Teren znajdujący się w zasięgu przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia może stanowić łowisko również innych ptaków drapieżnych.

W przypadku realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania działek inwestycyjnych – zmieni się ich charakter

z rolniczego na przemysłowy. Budowa analizowanej farmy fotowoltaicznej wpisuje się zatem w trend przekształcania i fragmentacji krajobrazu rolniczego. Należy zaznaczyć, że zmiany w wykorzystaniu przestrzeni rolniczej w Europie znacząco wpłynęły na zmiany liczebności, przede wszystkim jej zmniejszenie, zarówno w odniesieniu do poszczególnych gatunków, jak i całej bioróżnorodności. Większość populacji roślin i zwierząt związanych z krajobrazem rolniczym zmniejsza liczebność z powodu intensyfikacji gospodarki, ograniczenia różnorodności krajobrazu, utraty siedlisk i ich fragmentacji. Tradycyjnie, ekstensywnie uprawiane tereny rolne zanikają w szybkim tempie. Działania prowadzące do fragmentacji tych siedlisk to jedno z najistotniejszych zagrożeń różnorodności biologicznej.

Budowa farmy fotowoltaicznej będzie determinować wykorzystanie tego terenu przez gatunki przystosowane do bytowania w dotychczasowym krajobrazie. W wyniku realizacji farmy fotowoltaicznej nastąpi nieuchronna utrata, na ogromną skalę (ponad 100 ha tylko bezpośredniej utraty), siedlisk dla szeregu gatunków występujących w tym terenie. Swoje żerowiska utracą ptaki szponiaste, w tym chroniony w OSOP Pogórze Przemyskie orlik krzykliwy. Nowe elementy antropogeniczne mogą oddziaływać odstrasząco na gatunki płochliwe, spowodować, że omawiany teren przestanie być przez nie wykorzystywany. Zmiany w użytkowaniu działek inwestycyjnych szczególnie mogą wpłynąć na wykorzystanie tego terenu przez gatunki ptaków związane z takim biotopem. Tymczasem zmiany liczebności ptaków krajobrazu rolniczego są silniejsze, niż wśród gatunków z innych środowisk (Gregory R.D., van Strien A.J., Vorisek P., Gmelig Meyling A.W., Noble D.G., Foppen R.P.B., Gibbons D.W. 2005. Developing indicators for European birds. *Phil. Trans. R. Soc. Lond. B.* 360: 269–288). Zabór miejsc pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej (jaką jest planowana farma fotowoltaiczna) zaczyna być w Polsce poważnym problemem w ochronie awifauny. Niepokojącym zjawiskiem są obserwowane szybkie i powszechne spadki liczebności gatunków do niedawna szeroko rozpowszechnionych (lub wręcz pospolitych) na terenie Polski, w tym ptaków krajobrazu rolniczego. Dane uzyskane z monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2007 – 2018, wskazują na trend spadkowy takich gatunków krajobrazu rolniczego, jak: przepiórka, czajka, gawron, pokląskwa, kuropatwa, skowronek, pliszka żółta, ortolan, dudek, kłaskawka, świergotek polny. Jak wskazano, analiza składu gatunkowego ptaków wykazujących najsilniej zaznaczone spadkowe trendy populacji w latach 2007 – 2018, dostarcza prawdopodobnie najsilniejszego w kilkunastoletniej historii całego programu monitoringu, sygnału powszechnego wymierania dużej grupy ptaków gniazdujących w krajobrazie rolniczym Polski (Inspekcja Ochrony Środowiska, Biuletyn Monitoringu Przyrody: Raport z wdrażania art. 12 Dyrektywy Ptasiej w Polsce w latach 2013 – 2018: stan, zmiany, zagrożenia. Warszawa 2019).

Gatunki sztandarowe dla ochrony przyrody i obszarów Natura 2000, jak np. duże ssaki drapieżne, wymagają rozległych, niezaludnionych, niepofragmentowanych terenów. Klarownie te preferencje korelują z ich obecnym występowaniem – jest to głównie północno-wschodnia oraz południowo-wschodnia Polska. Nie są to gatunki pospolite, o szerokim spektrum tolerancji, powszechnie występujące. Stąd tak kluczowa jest ochrona ich siedlisk znajdujących się w terenach, które jeszcze gwarantują im warunki do egzystencji, a które są w regresie, poddawane antropopresji. Ich przestrzeń życiowa sukcesywnie się

zmniejsza, w związku z realizacją kolejnych przedsięwzięć. Niewłaściwa lokalizacja tego typu obiektów, szczególnie w obszarach ważnych dla gatunków antropofobnych może spowodować pogorszenie warunków dla ich bytowania. Wpływ tego rodzaju przedsięwzięć należy rozpatrywać na tle mającego obecnie miejsce wzmożonego procesu zmiany sposobu zagospodarowania terenów rolniczych, szczególnie łąk i pastwisk. Realizacja omawianej inwestycji może zaburzyć zachowanie struktur i procesów ekologicznych, które są niezbędne dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania populacji gatunków, w tym stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Obszar Natura 2000 zachowujący integralność to taki, który charakteryzuje się właściwym (dobrym) stanem ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, zgodnie z celami ochrony obszaru oraz dużymi możliwościami samoregulacyjnymi, czyli wykazuje dużą odporność i zdolności regeneracyjne. Przedmiotowe przedsięwzięcie wpisuje się w trend zmiany sposobu użytkowania terenów otwartych, cennych, z punktu widzenia ochrony siedlisk gatunków. Proces ten powoduje sukcesywną utratę określonych zasobów przyrodniczych. W związku z powyższym, wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia nie można rozpatrywać w oderwaniu od tego procesu. Utrzymanie gatunków we właściwym stanie ochrony będzie zależęć od ochrony poddanych presji terenów otwartych.

Ponadto, uwagę należy również zwrócić na fakt, iż farma fotowoltaiczna planowana jest do realizacji w obrębie korytarza ekologicznego. W wyniku jej powstania dojdzie do trwałego zajęcia znacznych fragmentów tego korytarza – farma zostanie ogrodzona i prawdopodobnie oświetlona. Należy zatem ocenić istotność trwałego upośledzenia drożności fragmentu ww. korytarza w związku z realizacją przedsięwzięcia w tym konkretnym miejscu, mając również na uwadze skumulowane oddziaływanie z innymi przedsięwzięciami realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi do realizacji w obrębie tego korytarza.

Z uwagi na charakter, skalę i lokalizację przedsięwzięcia oraz na oddziaływania z nimi związane (m.in.: fragmentacja przestrzeni, pogorszenie jakości siedlisk, utrata terenów żerowiskowych, przerywanie ciągłości korytarza, zmiana charakteru krajobrazu, itp.), należy stwierdzić, iż może ono w sposób negatywny oddziaływać na środowisko przyrodnicze, w związku z tym stwierdzam, iż zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Ponadto, w związku z możliwym wpływem przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków Pogórze Przemyskie PLB180001, w ramach wymaganej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nałożono również obowiązek dokonania oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, tj. oceny, o której mowa w art. 6.3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Jak wynika z karty informacyjnej przedsięwzięcia etap eksploatacji wiąże się z produkcją i przesyłem energii elektrycznej. W związku z tym będzie występowało promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące. Jest ono związane z przepływem prądu elektrycznego przez przewodnik. Niektóre elementy przedsięwzięcia jak inwertery lub transformatory emitują znikome promieniowanie elektromagnetyczne. Dodatkowym elementem stanowiącym źródło promieniowania elektromagnetycznego będzie projektowana stacja transformatorowa

i elektroenergetyczna. Odległość najbliższej zabudowy mieszkaniowej od terenu planowanej inwestycji wynosi min. 70 m.

Należy dodać, że Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest podstawą ustalenia, w formie decyzji, środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, toteż niezbędnym jest, aby określał w sposób jednoznaczny uwarunkowania, o których mowa w art. 82 ust. 1 ustawy ooś.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien określać, analizować i oceniać jego wpływ na wszystkie ww. zasoby, twory i składniki przyrody występujące na obszarze objętym przedsięwzięciem i w zasięgu możliwego jego oddziaływania. Z powyższych analiz należy wyciągnąć wnioski odnośnie istotności wszystkich generowanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Analiza oddziaływań powinna wykorzystywać w miarę możliwości literaturę tematu.

Powinien być sporządzony w sposób wyczerpujący, zgodnie z wszystkimi wymogami prawa krajowego i wspólnotowego oraz wytycznymi i innymi dokumentami opracowanymi przez właściwe instytucje krajowej w oparciu o rzetelne i aktualne dane. Analiza oddziaływania powinna uwzględniać biologię i ekologię wszystkich gatunków, na które przedsięwzięcie może oddziaływać.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie przepisów przywołanych w podstawie prawnej, postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemyślu za pośrednictwem Wójta Gminy Bircza w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

Z up. WÓJTA GMINY BIRCZA
mgr Paweł Royal
Z-ca Wójta Gminy Bircza

Otrzymują:

1. Strony postępowania – wykaz znajduje się w aktach sprawy Urzędu Gminy w Birczy,
2. Tablica ogłoszeń Urzędu Gminy w Birczy,
3. Strona BIP Urzędu Gminy w Birczy,
4. A/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
2. Dyrektor Zarządu Zlewni w Przemyślu,
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu.

Opracowała: Sabina Majewska, Urząd Gminy w Birczy, tel. 16 672 60 91 wew. 13

